ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DOSAR NR. 6973/2CAF/2015

SENTINŢA CIVILĂ NR. 465
Şedinţa publică de la 15 februarie 2016
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE: SPÎNU OVIDIU
GREFIER: GRIGORE MIHAELA

Pe rol este soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâta LORINCZI MARIANA având ca obiect "Constatarea calităţii de lucrător/colaborator al Securităţii (OUG 24/2008)".

Dezbaterile în fond au avut loc în şedinţa publică de la 08.02.2016, fiind consemnate în încheierea de şedinţă de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre civilă când, Curtea având nevoie de timp pentru a delibera şi pentru a da posibilitatea părţilor să formuleze concluzii scrise, a amânat pronunţarea la 15.02.2016, când a reţinut următoarele:

CURTEA,

Deliberând, reţine următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Bucureşti – Secţia a VIII a Contencios Administrativ şi Fiscal la data de 12.11.2015, reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII a solicitat instanţei să aprecieze asupra calităţii de colaborator al securităţii în privinţa pârâtei LORINCZI MARIANA, pentru următoarele considerente:

În fapt, pârâta deţinea, la momentul declanşării verificărilor, funcţia de comisar şef în cadrul Comisariatului Judeţean Timiş al Gărzii Naţionale de Mediu, aflată în coordonarea Ministerului Mediului şi Schimbărilor Climatice. Conform prevederilor art. 3 lit. f) coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriu dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul stabilirii calităţii de lucrător sau colaborator al Securităţii, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile sau funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h) .

Aşa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/1540 din 24.06.2014, precum şi din înscrisurile pe care le-a ataşat acţiunii, pârâta (născută Băeţel) este titulara dosarului fond reţea nr. R 264162 (cotă C.N.S.A.S.). Potrivit documentelor identificate în dosarul anterior menţionat, pârâta a fost recrutată pe linia problemei „contraspionaj italian", „în vederea încadrării informative a cetăţenilor străini, precum şi a relaţiilor pe care aceştia şi le fac în rândul cetăţenilor români"; la data de 25.09.1979, a semnat un Angajament, preluând numele conspirativ „Marina".

În concluzie, solicită instanţei să aprecieze asupra calităţii de colaborator al Securităţii în ceea ce o priveşte pe pârâta Lorinczi Mariana (născută Băeţel), analizând relevanţa, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de domnia sa. După cum putem observa, norma citată descrie, sub aceeaşi denumire generică, 3 posibilităţi de relaţie benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiţii

specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:
1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

A invocat în probațiunea prezentei cauze, Nota Informativă furnizată de către pârâtă și identificată în dosarul personal al acesteia: „Sursa informează că în data de 21.09.1979 s-a deplasat la București în vederea rezolvării unor probleme personale. Cu această ocazie, mergând la Restaurantul L/do din București am recunoscut un recepționer pe numele mic Florin. Din proprie inițiativă, acesta mi-a relatat că vrea să plece în RFG să lucreze 6 luni tot ca recepționer și apoi să nu se mai întoarcă. Pe marginea acestei Note, ofițerul a consemnat că „în baza acestei informații va fi semnalat F. la IM București."

De asemenea, a invocat în probațiune și Nota Informativă furnizată de către pârâtă Securității, la data de 21.03.1980 și identificată în dosarul fond informativ nr. I 888443 (cotă C.N.S.A.S.), al cărui titular, cetățean vest german, a fost urmărit pentru „legături neoficiale cu cetățeni români din țară sau stabiliți în străinătate". Astfel, prin documentul invocat anterior, pârâta a denunțat următoarele:,/.../ final mi-a propus să ne întâlnim să ne plimbăm cu mașina, l-am spus că nu vreau să fiu văzută cu un cetățean străin. încă o dată a fost intrigat. De ce fetele (și în general cetățenii români) nu au voie să stea de vorbă sau să umble cu cetățeni străini. îi place România, dar nu-i plac legile noastre."

Raportat la natura informațiilor furnizate de către pârât Securității, subliniază că: intenția unei persoane de a-și stabili definitiv domiciliul într-un alt stat era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului , iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumite batjocoritor „fugiți", iar bunurile rămase în țară le erau confiscate. Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnicite - cu ajutorul Informatorilor (cum este cazul în speță) sau prin alte mijloace - erau denumiți „suspecți de evaziune" și persecutați de organele represive ale regimului. Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. în plus, evoluția profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii. Supravegherea lor de către Securitate devenea extrem de strictă, așa cum rezultă și din măsurile dispuse de ofițer pe marginea notelor informative semnalate. Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice țară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaționale la care România era parte (cum vom arăta mai jos), dar era încălcat sistematic de statul comunist. Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetățenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat.

Fața de toate informațiile reținute în probațiune, a precizat că indiferent că se află în fața unei delațiuni care se referea la intențiile de „evadare dintr-un sistem totalitate (așa cum este în cazul de față), fie la faptul că persoana denunțată își exprima disprețul față de politicile și practicile regimului de la acea vreme, fie se referea la întreținerea de relații cu cetățeni străini, aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât erau atitudini neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

În legătură cu această primă condiție, a precizat că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de

obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului" doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulație, condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc). Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la faptul că persoana denunțată critica regimul și deopotrivă politicile promovate de către acesta ori la împrejurarea că cel denunțat avea legături neoficiale cu cetățeni străini, ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâta a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată), și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de pârâta Lorinczi Mariana (născută Băețel) au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. f), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 al Codului de Procedură Civilă.

Pentru aceste motive, a solicitat instanței să aprecieze asupra calității de colaborator al Securității în ceea ce o privește pe pârâtă.

În dovedirea acțiunii, înțelegem a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri, respectiv:

1. Nota de Constatare nr. Dl/1/1540/24.06.2014, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
2. Dosar nr. R 264162 (cota C.N.S.A.S.), integral;
3. Dosar nr. I 888443 (cota C.N.S.A.S.), vol. 2, f. 134;
4. Delegația de reprezentare în instanță a C.N.S.A.S.

Pârâta LORINCZI MARIANA a formulat întâmpinare, prin care solicită respingerea cererii ca nefondată, pentru următoarele motive:

În fapt, în anul 1978, in timpul liceului, când locuia în orașul București, l-a cunoscut pe .... cetățean italian, în vârstă de 24 de ani, funcționar în cadrul Ambasadei Italiei la București, cu care a frecventat același cerc de prieteni si a avut o relație de prietenie specifică acelei vârste. Dupa terminare liceului, in anul 1978, cand s-a întors în Hunedoara, ... a vizitat-o, fara a fi anunțata anterior; fiind un oras mic, a fost observata ca având relații cu un cetățean străin si dupa aceea a intrat in atenția Securității.

Timp de un an a încercat să fie discretă în privința acestei relații, deoarece știa că străinii nu sunt bine văzuți în România, însă în toamna anului 1979 a fost contactată de un ofițer de Securitate care, prin metode intimidante, a început să interogheze cu privire la natura relației sale cu cetățeanul italian și cu alți cetățeni străini sau persoane care aveau legături cu cetățeni străini pe care îi cunoștea.

Pentru a o constrânge să vorbească despre aceștia i-a spus că este informat cu privire la relațiile pe care le are cu unii cetățeni străini, că erau cunoscute intențiile prietenul său italian de a se căsători cu aceasta, că această relație o expune riscului de a fi trasă la răspundere penală pentru încălcarea Legii privind regimul străinilor.

Întrucât era foarte **tânără și vulnerabilă datorită** faptului că nu avea o familie solidă în jurul său, iar vizitele ofițerului erau inopinante, la domiciliul său, întotdeauna când era singură acasă, la 18.06.1979 a fost interogată și obligată să scrie o declarație care se întinde pe 10 pagini, în care efectiv răspundea întrebărilor pe care ofițerul de securitate i le adresa cu privire la diverse persoane pe care știa (din alte surse) că le cunoaște. Deși întrebările nu sunt consemnate, acestea se subînțeleg cu ușurință. Eu răspundeam iar el reformula răspunsul și mi-l dicta. Uneori revenea cu precizări și completări.

La 25.09.1979 a fost efectiv constrânsă sub amenințare să semneze un angajament de colaborare, în caz de refuz urmând să fie urmărită penal și condamnată pentru încălcarea legii privind regimul relațiilor cetățenilor români cu cetățenii străini.

Atât angajamentul cât și toate notele informative din aceeași dată, le-a scris la dictarea ofițerului de securitate .... și se refereau la discuții sau întâmplări anterioare.

Apreciază este evident că scopul pentru care i s-a cerut să le scrie separat pentru fiecare persoană amintită, era de a se asigura o mai bună gestionare a informațiilor culese de aceștia de la mine, nicidecum nu sunt rezultatul activităților mele constante și susținute de după semnarea angajamentului.

După această dată a încercat să se ascundă, să dispară de sub raza lor de observație și s-a folosit în acest sens de oportunitatea care i-a apărut după ce am intrat la Facultatea de Chimie de a mă muta din Hunedoara în Timișoara.

După circa 6 luni (în anul 1980) au localizat-o și i-au mai cerut să relateze ce a discutat cu cetățeanul german .... pe care îl cunoscuse anterior, în 1979.

A relatat câteva aspecte pe care i le amintea din discuțiile avute în trecut, mai mult pentru a scăpa de ofițerul de securitate și aceasta a fost ultima dată când a mai fost contactată. Veridicitatea celor afirmate mai sus reiese din Nota de analiză a informatoarei Marina întocmită de lt. Maj. .... se arată că de la data recrutării și până în luna mai 1980 nu a mai fost în Hunedoara, motiv pentru care a fost căutată în Timișoara. Această mențiune dovedește că nu a mai intrat în legătură cu organele Securității. Comportamentul său a generat suspiciuni, motiv pentru care a fost verificată, în sensul de a se detecta eventuale acte de trădare.

Consemnarea ofițerului e „că în perioada cât am fost folosită am furnizat materiale de interes", nu poate conduce automat la concluzia că a și avut loc o relație de colaborare.

Perioada la care se face referire este limitată la da data de 25.09.1979 când a fost obligat să semneze angajamentul și să scriu acele note informative.

Din raportul de propunere a încetării legăturii organelor de securitate cu mine, întocmit la 16.03.1983 rezultă că după mutarea mea în Timișoara, a încetat orice contact cu aceștia, motiv pentru care propunerea a fost aprobată.

În realizarea obiectivului propus prin actul normativ, legiuitorul a definit în art. 2 lit. b) noțiunea de colaborator al Securității. Astfel, prin colaborator al Securității se înțelege persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce forma, precum note si rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care au fost îngrădite drepturi si libertăți fundamentale ale omului. Colaborator al Securității in accepțiunea legii este si

persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntara la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor.

Din semnificația data de legiuitor termenului de colaborator al Securității, rezulta condițiile legale obligatorii care trebuie îndeplinite pentru a atrage aceasta calitate.

Astfel, persoana trebuia sa furnizeze informații intr-una dintre formele arătate in cuprinsul dispozițiilor art. 2 lit. b), prin informațiile respective sa fie denunțate activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist care sa conducă la îngrădirea drepturilor si libertăților fundamentale ale omului.

Numai îndeplinirea cumulativa a tuturor acestor condiții poate sa atragă stabilirea calității de colaborator al Securității.

Prin Deciziile cu nr. 843/2011, nr. 530/2009 si nr. 1522/2011 ale Curții Constituționale, s-a statuat ca OUG nr. 24/2008 urmăreşte deconspirarea, prin consemnare publica, a persoanelor care au participat la activitatea de politie politica comunista, fără sa promoveze răspunderea juridica si politica a acestora si fără sa creeze premisele unei forme de răspundere morala si juridica colectiva, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, in condițiile lipsei de vinovăție si a vreunei încălcări a drepturilor si libertăților fundamentale ale omului.

Pentru a verifica daca notele depuse de CNSAS in susținerea acțiunii îndeplinesc condițiile legii, respectiv daca a existat vinovăție si daca s-au încălcat drepturi si libertăți fundamentale ale omului, instanța are obligația de a analiza notele respective prin prisma si a celorlalte probe administrate in cauza, dar si prin luarea in considerare a faptelor notorii, cunoscute de o mare parte a populației si consacrate in materialele documentare.

De altfel, CCR, prin Deciziile cu nr. 899/2010, nr. 843/2011 si nr. 1416/2011, care au efect obligatoriu, a statuat ca instanța de judecata are sarcina de a administra si analiza întregul material depus de CNSAS, iar constatarea calității nu poate fi stabilita numai pe baza relatărilor consemnate de lucrătorii Securității. In acest sens, instanța trebuie sa uzeze de toate mijloacele procedurale pentru stabilirea adevărului.

A mai învederat că activitatea de colaborare nu a fost benevolă. Angajamentul de colaborare a fost obținut sub amenințarea sa cu închisoarea, de către ofițerul .... pentru încălcarea Legii 23/1971.

Nu exista temei pentru a retine ca am furnizat benevol informații referitoare la persoanele arătate în nota informativă în condițiile în care acestea erau rezultatul constrângerii.

Constrângerea si presiunea psihologică exercitate asupra mea sunt confirmate chiar si prin documentele menționate in nota de constatare întocmita de reclamantul CNSAS, respectiv raportul cu propunerea de recrutare întocmit la data de 20.09.1979 din care rezulta am fost temeinic verificată şi supravegheată prin rețeaua informativă şi sursa S, mai mult timp, că activitățile mele considerate ilicite în acea perioadă erau cunoscute de organele securității, iar acestea urmau să le deturneze în favoarea lor, prin şantajarea mea.

Dovada constrângerii reiese din Raportul cu propunerea de recrutare în calitate de informator din 20.09.1979, care cuprinde un capitol cu titlul „Căile de determinare a candidatei să colaboreze".

Căile pe care şi-au propus să le folosească sunt descrise „candidata va fi întrebată dacă în ultima perioadă a mai întreținut relații cu cetățeni străini ...reamintindu-i şi cu această ocazie prevederile Legii 23/1971 privitoare la relațiile cetățenilor români cu cetățenii străini „ . prin sintagma „reamintindu-i şi de această dată „ se dezvăluie înțelesul adevărat al acestei fraze care exprimă în mod voalat metoda de constrângere utilizată în mod repetat în relația cu mine.

Solicită instanței să observe că serviciile respective s-au observat o lungă perioadă de timp,

cunoşteau persoanele cu care intra în contact şi şi-au propus să îl determine să colaboreze pentru a culege informaţii despre aceştia, metodele folosite fiind de intimidare.

La capitolul Garanţii asupra loialităţii, se arată „ garanţia asupra loialităţii rezidă în faptul că în urma discuţiilor pe care organele noastre le-au avut cu ea aceasta a manifestat sinceritate şi a apreciat că organele au intervenit să nu mai greşească în continuare în privinţa intrării ei în legătură cu cetăţenii străini.

Iată că tema „atenţionărilor prietenoase" ale organelor de securitate se reia, însă în mod tendenţios nu este reţinută şi de reclamantă în nota de constatare, care la fila 3 ultimul paragraf, citează doar parţial textul original astfel „ aceasta a manifestat sinceritate omiţând exact partea a doua a frazei care indica mijlocul de constrângere exercitată asupra mea.
Analizată în concret aşa zisa activitate de colaborare se reduce la semnarea unui angajament şi scrierea unei declaraţii lungi (împărţită în patru note informative de către organele de securitate] care nu a produs nicio urmare asupra persoanelor menţionate. Nici o clipă nu am privit această relaţie ca fiind una de colaborare întrucât nu era întemeiată pe un acord ci pe constrângere morală, informaţiile din declaraţii nefiind oferite de mine în mod voluntar, ci ca urmare a presiunilor exercitate de ofiţerul de securitate care s-a contactat.

În opisul mapei cuprinzând materialele informative se face trimitere la 6 note informative care însă nu s-au păstrat la dosar, deoarece nu au avut nicio valoare în accepţiunea legii, prin urmare nu există vreo dovadă a aşa zisei colaborări.

Acţiunea reclamantului nu este întemeiată nici cu privire la cea de-a doua condiţie cerută de lege, referitoare la necesitatea ca acţiunile mele să fi vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale persoanelor menţionate în declaraţiile sale.
Această condiţie se referă la aspectul subiectiv al faptelor săvârşite de aceasta, respectiv la intenţia cu care le-a săvârşit.

În accepţiunea legii, intenţia sa trebuie să fie conştient orientată către lezarea drepturilor şi intereselor celor nouă persoane indicate în cuprinsul notei de constatare, fiind necesar a se dovedi faptul că am avut reprezentarea faptului că informaţiile furnizate de mine vor avea ca urmare încălcarea dreptului la viaţă privată şi am urmărit această finalitate.
Îndeplinirea acestei condiţii nu poate fi doar prezumată ci trebuie dovedită de reclamant.

La vârsta de 19- 20 de ani, pe care o aveam la acea dată, a fost profund intimidată de întâlnirea cu ofiţerul de securitate, iar semnarea angajamentului şi scrierea notelor informative au avut ca unic scop salvarea libertăţii personale.

Din dosar nu reiese ca persoanele amintite de aceasta in "notele informative" ar fi avut de suferit, mai mult era in relaţii bune cu acestea. Nu cunoştea legislaţia din acele timpuri, nu avea acces la ea.

După cum se observa din dosar, in data de 25.09.1979 când a fost nevoita sa semneze "angajament", i s-a cerut să facă o listă cu cetăţenii străini pe care îi cunoştea si cu care avea relaţii de amiciţie (printre care si .... care în 1981 i-a devenit sot si cu care este căsătorită si în prezent). Tot ce a făcut a fost să îi enumere, fără însă a face vreodată informări cu privire la aceştia.

În concluzie, solicită instanţei să observe că din întregul material probator administrat in cauza, notele depuse de reclamant nu îndeplinesc cerinţele legale privind activitatea voluntară de colaborare, precum şi îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului, din niciunul dintre înscrisurile depuse la dosarul cauzei nerezultând ca informaţiile furnizate de parat au periclitat in vreun mod integritatea fizica sau psihica a persoanelor menţionate in notele respective.

Instanţa a încuviinţat pentru reclamantă şi pentru pârâtă proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

Analizând probele administrate în cauză curtea reține că cererea reclamantei este întemeiată, urmând a fi admisă ca atare.

Curtea consideră necesar a efectua câteva aprecieri cu caracter general, de natură să pună în lumină rațiunea adoptării legislației privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, precum și consecințele hotărârilor judecătorești pronunțate în urma parcurgerii procedurilor prevăzute de O.U.G. nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008.

În acest sens, trebuie observat că în preambulul O.U.G. ne.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr.293/2008, se relevă că „în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale".
Din analiza preambulului și a prevederilor OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, rezultă, fără echivoc, că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care, în prezent, candidează pentru, sau, după caz, ocupă demnități ori funcții publice (aflându-se în situații de a fi garanții Constituției și ai democrației) sau dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Totodată, reglementarea în discuție contribuie la o mai bună înțelegere a prezentului și la o proiectare adecvată a viitorului societății românești.

În esență, sub aspectul care interesează în cauză, OUG nr.24/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, urmărește scopul de deconspirarea, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate, sau au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ, prin consemnarea publică – publicarea în Monitorul Oficial al României Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S., în temeiul art.12 alin.1 din ordonanță, a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art.3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice, actul normativ antrenând doar eventuale consecințe de ordin moral în privința celor care au încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale altora în perioada dictaturii comuniste.

Prin urmare, rolul instanței judecătorești învestită cu soluționarea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător sau după caz, colaborator al Securității, nu este acela de a stabili vinovații sau de a le comensura, de a aplica pedepse și de a le individualiza, instanța nerealizând o justiție retributivă, ci de a verifica, pe baza copiilor certificate de pe documentele aflate în arhiva reclamantului C.N.S.A.S. și eventual, a altor probe, întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de lege pentru existența calității în discuție, rațiunea legii și rolul instanței fiind în acord cu principiile stabilite atât prin Rezoluția Adunării Parlamentare a Consiliului Europei nr.1096/1996 privind demantelarea fostelor regimuri comuniste, cât și prin jurisprudența C.E.D.O. ca expresie a celor mai înalte idei despre justiție și echitate (a se vedea hotărârea de Mare Cameră pronunțată la data de 16.03.2006 în

cauza Zdanoka contra Letoniei; decizia de inadmisibilitate din 22.11.2001 în cauza Knauth contra Germaniei).

În ce priveşte condiţia existenţei unui angajament scris de colaborare cu Securitatea, curtea invocă jurisprudenţa constantă în materia a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, a se vedea Decizia civilă nr. 3581/22.03.2013 Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie pronunţată în dosarul 6526/2/2011*, prin care s-a reţinut că pentru a se stabili calitatea de colaborator al securităţii, Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 nu impune existenţa unui angajament scris.

Pot fi sustenabile susţinerile reclamantei în sensul că la data semnării angajamentului de colaboratoare a Securităţii aceasta era tânără şi vulnerabilă şi în sensul că **la vârsta de 19- 20 de ani, pe care o avea la acea dată, a fost profund intimidată de întâlnirea cu ofiţerul de securitate, iar semnarea angajamentului şi scrierea notelor informative au avut ca unic scop salvarea libertăţii personale.**

Ca situaţie premisă , în prezenta cauză reclamanta a încheiat un angajament de colaborare cu Securitatea,însă, calitatea de colaboratoare a Securităţii ca poliţie politică a reclamantei nu este atrasă, de plano, de existenţa acestui angajament de colaborare cu Securitatea, ci de actele de executare realizate ulterior de către reclamantă constând în furnizarea de informaţii Securităţii.

Aşadar, curtea reţine că Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 nu impune existenţa unui angajament scris pentru reţinerea calităţii de colaboratoare a Securităţii.

Potrivit art 2 litera b din ORDONANŢĂ DE URGENŢĂ Nr. 24 din 5 martie 2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, cu modificările şi completările ulterioare prin colaborator al Securităţii se înţelege persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informaţii cuprinse în declaraţii, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reţinere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securităţii, potrivit prezentei definiţii, iar actele şi documentele care consemnau aceste informaţii sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiţie, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securităţii este şi persoana care a înlesnit culegerea de informaţii de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziţia Securităţii a locuinţei sau a altui spaţiu pe care îl deţinea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenţi ai Securităţii, coordonau activitatea informatorilor;

Aşadar, condiţiile pentru ca o persoană să poată fi considerată colaborator al Securităţii în accepţiunea prevederilor art 2 litera b din ORDONANŢĂ DE URGENŢĂ Nr. 24 din 5 martie 2008 sunt următoarele :

-informaţiile furnizate Securităţii ,indiferent sub ce formă,să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

-informaţiile furnizate Securităţii să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Din conținutul notelor informative depuse la dosarul cauzei rezultă următoarele informări făcute de către pârâtă organelor de Securitate sub numele conspirativ de "Mariana" :

- „Sursa informează că în data de 21.09.1979 s-a deplasat la București în vederea rezolvării unor probleme personale. Cu această ocazie, mergând la Restaurantul Lido din București am recunoscut un recepționer pe numele mic .... Din proprie inițiativă, acesta mi-a relatat că vrea să plece în RFG să lucreze 6 luni tot ca recepționer și apoi să nu se mai întoarcă. Pe marginea acestei Note, ofițerul a consemnat că „în baza acestei informații va fi semnalat F. la IM București."

- Nota Informativă furnizată de către pârâtă Securității, la data de 21.03.1980 și identificată în dosarul fond informativ nr. I 888443 (cotă C.N.S.A.S.), al cărui titular, cetățean vest german, a fost urmărit pentru „legături neoficiale cu cetățeni români din țară sau stabiliți în străinătate". Astfel, prin documentul invocat anterior, pârâta a denunțat următoarele:,/.../ final mi-a propus să ne întâlnim să ne plimbăm cu mașina, l-am spus că nu vreau să fiu văzută cu un cetățean străin. Încă o dată a fost intrigat. De ce fetele (și în general cetățenii români) nu au voie să stea de vorbă sau să umble cu cetățeni străini. Îi place România, dar nu-i plac legile noastre."

Având în vedere conținutul primei note informative menționată anterior ,curtea reține că intenția unei persoane de a-și stabili definitiv domiciliul într-un alt stat era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului comunist , iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie.

Totodată,persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumite batjocoritor „fugiți", iar bunurile rămase în țară le erau confiscate. Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnicite - cu ajutorul Informatorilor (cum este cazul în speță) sau prin alte mijloace - erau denumiți „suspecți de evaziune" și persecutați de organele represive ale regimului.

Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. în plus, evoluția profesională a acestor persoane avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii. Supravegherea lor de către Securitate devenea extrem de strictă, așa cum rezultă și din măsurile dispuse de ofițer pe marginea notelor informative semnalate. Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice țară, inclusiv cea de origine era stipulat de pactele internaționale la care România era parte (cum vom arăta mai jos), dar era încălcat sistematic de statul comunist. Gesturile acestor persoane nu erau atitudini antisociale, ci atitudini potrivnice regimului care încălca dreptul cetățenilor români de a se stabili pe teritoriul altui stat.

În discordanță cu optica juridică exprimată de pârâtă prin întâmpinarea depusă la dosarul cauzei, prin care se susține existența unei constrângeri continue la care aceasta a fost supusă din partea Securității, curtea reține că furnizarea notei informative din data de 21.09.1979 s-a făcut în mod benevol de către pârâtă , fără ca acesta să fie supusă vreunei forme de constrângere din partea organelor de Securitate.

Dacă existența constrângerii fizice și morale la care reclamanta susține că a fost supusă din partea organelor de Securitate se făcea cu predilecție în localitatea de domiciliu a reclamantei, respectiv orașul Hunedoara, este de remarcat că în momentul furnizării notei informative din data de 21.09.1979 pârâta se afla la București în vederea rezolvării unor probleme personale, departe de lucrătorii Securității care puteau să exercite o constrângere fizică sau morală asupra pârâtei.

Astfel, din conținutul notei informative „Sursa informează că în data de 21.09.1979 s-a deplasat la București în vederea rezolvării unor probleme personale. Cu această ocazie,

mergând la Restaurantul Lido din Bucureşti am recunoscut un recepţioner pe numele mic .... Din proprie iniţiativă, acesta mi-a relatat că vrea să plece în RFG să lucreze 6 luni tot ca recepţioner şi apoi să nu se mai întoarcă. Pe marginea acestei Note, ofiţerul a consemnat că „în baza acestei informaţii va fi semnalat F. la IM Bucureşti."(fila 34 din dosarul instanţei de fond)

Curtea reţine că informaţiile cuprinse în nota informativă menţionată anterior , sunt anterioare semnării de către pârâtă a angajamentului de colaborare cu Securitatea care a avut loc la data de 25.09.1979, fila 78 din dosarul de fond , precum şi faptul că nota informativă din data de 21.09.1979 a fost furnizată de către reclamantă organelor de Securitate la Hunedoara ,iar informaţiile cuprinse în această notă informativă au fost culese de către pârâtă la data de 21.09.1979, în timp ce aceasta se afla în Bucureşti.

Din înscrisurile depuse la dosarul cauzei rezultă că pârâta a fost recrutată de către Securitate pe linia problemei de "contraspionaj italian " ,în vederea încadrării informative a cetăţenilor străini, precum şi a relaţiilor pe care aceştia şi le fac în rândul cetăţenilor străini.

În contextul situaţiei de fapt menţionată anterior, curtea reţine că informaţia furnizata de către pârâtă cu privire la recepţionerul .... care i-a relatat acesteia că vrea să plece în RFG să lucreze 6 luni tot ca recepţioner şi apoi să nu se mai întoarcă în ţară reprezintă o delaţiune pură ,care a fost făcută de către pârâtă din proprie iniţiativă , fără nicio o formă de constrângere exercitată asupra acesteia de către organele de Securitate, care nu aveau conştiinţă de conţinutul conversaţiilor purtate accidental de către pârâtă în restaurantul Lido şi care erau interesaţi de persoana pârâtei pe linia problemei de "contraspionaj italian " ,în vederea încadrării informative a cetăţenilor străini, precum şi a relaţiilor pe care aceştia şi le fac în rândul cetăţenilor străini.

Aşadar, cu privire la recepţionerul .... ne aflăm în faţa unei delaţiuni gratuite făcută de pârâtă în mod conştient şi care se referea la intenţiile de evadare din ţară a unei persoane în timpul regimului comunist.

Totodată,curtea reţine că este de notorietate că în contextul specific al regimului comunist intenţiile unei persoane de a evada din ţară făceau parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât erau atitudini neagreate de regim, îngrădite de acesta şi, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Din interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 litera b din OUG 24/2008 curtea reţine că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securităţii, persoanelor care, prin denunţurile lor, nu au menajat interesele celor denunţaţi, deşi puteau, şi, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice.

Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunţurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunţat, şi, pe de altă parte, să excludă şi denunţurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. În consecinţă, dacă denunţarea unei conduite era potenţial nocivă pentru cel denunţat şi, în plus, un astfel de denunţ nu şi-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în faţa denunţării unei conduite potrivnice regimului comunist.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înţelege prin „atitudini potrivnice regimului" doar manifestarea explicită a dorinţei persoanei denunţate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunţat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulaţie, condiţiile prin care contactele cu cetăţenii străini erau legale, acte normative prin care se

interzicea avortul, etc). Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la faptul că persoana denunțată critica regimul și deopotrivă politicile promovate de către acesta ori la împrejurarea că cel denunțat avea legături neoficiale cu cetățeni străini, ambele conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât ambele atitudini erau neagreate de regim, îngrădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăților fundamentale ale omului.

Și această condiție este asigurată deoarece furnizarea unor informații de asemenea natură a fost făcută conștient de către pârâtă, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâta a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată), și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de pârâta Lorinczi Mariana au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

De altfel,informațiile furnizate Securității prin nota informativă din data de 25.09.1979 nu au rămas fără consecințe asupra persoanei vizate, respectiv recepționerul......... ,în baza acestei informații persoana menționată anterior fiind semnalată la IM București.

Stabilirea calitatii de colaborator al Securitatii nu se face ,așadar ,de plano, ca urmare a constatării faptului semnarii unui angajament sau a furnizarii unor informatii ,ci prin verificarea concomitentă a întrunirii condiției legale relativ la ingradirea drepturilor si libertatilor fundamentale ale omului .

De altfel ,acesta din urmă reprezintă singura notă informativă prin care prin conținutul acesteia a vizat și a avut ca efect îngrădirea drepturilor si libertăților fundamentale ale omului.

Pentru aceste motive ,fiind îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de 2 litera b din ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ Nr. 24 din 5 martie 2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare , curtea va admite cererea și va constata calitatea de calitatea de colaboratore a Securității în privința pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâta LORINCZI MARIANA, domiciliată în Timișoara, str. ...., județ Timiș.

Constată calitatea de colaborator a Securității în privința pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică azi, 15 februarie 2016.

PREȘEDINTE, SPÎNU OVIDIU

GREFIER, GRIGORE MIHAELA

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA Cont. a VIII-a
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 6973/2/2015 se legalizează de noi.
GREFIER ȘEF,

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr. ..../.........
.... în sumă de scutit .... lei
GREFIER ȘEF

- dec 338/.../2018
ds. 6973/2/2015